

שיחת השבוע

יש חדש

נערכים לתהלוכות

מנהלי בתי חב"ד ברחבי הארץ השתתפו בשבוע שעבר ביום עיון מיוחד, שבו נחשפה המתכונת החדשנית של תהלוכות ל"ג בעומר השנה. התהלוכות יעמדו בסימן אהבת ישראל ואהבת התורה, לאור דמותם של רבי עקיבא ורבי שמעון ברייחאי. המרכז לעזרי שליחות מכין את כל הדרוש לתהלוכות, ובכלל זה ספרונים חדשים של סיפורי צדיקים, שיחולקו לילדים בתהלוכות.

סמינר שבועות

ארגון התקשרות עורך סמינר מיוחד בחג השבועות. שלושה ימים של שיעורים, הרצאות וסדנאות, עם מיטב המרצים, במלון ניר עציון שלרגלי הכרמל. טל' 03-9302030.

יריד 'עולם היהדות'

גם השנה מארגן שופר תקשורת את יריד 'עולם היהדות', באולמי קונקורד (כינרת מצדה 2) בבני ברק. היריד יהיה בט"ו ר"ט ז' באייר (5:4 במאי), בשעות 16:00-23:00, ויוצגו בה פריטים הקשורים לבית הכנסת. הכניסה לכול. טל' 03-9678555.

מעשה בשלישייה

הוצאת שחרית מגישה את הספר מעשה בשלישייה, מאת רבקה שחור, מסע בחרוים בעקבות שנת השמיטה. איירה ענבל שריד. טל' 050-9971882.

זמני השבוע

נירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:26	8:06	7:30	7:13
8:29	9:10	8:24	8:11

322 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729-72-2770100 • פקס 729-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפקה והפצה: המרכז לעזרי שליחות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אהבת ישראל מול המקלדת

קל לדבר על אחדות כשאין מחלוקות וכשהכול עשויים מעור אחד. כוחה של האחדות בסבילת הפערים וההבדלים, כאשר הגרעין המאחד חזק דיו

טיפוח ערכים של אהבת ישראל. הדגמה לקראת התהלוכות (צילום שניאור שיף)

הרעיון של אחדות ישראל משמעותו תחושה עמוקה של קשר ושייכות לכל יהודי, גם ליהודי תועה. זו הרגשה שכל יהודי הוא אח, חלק מהמשפחה - יהיו מעשיו אשר יהיו. אם הוא שוגה, הדבר מסב צער וכאב, אך לעולם לא שנאה ועוינות. כי הוא אחד משלנו.

מבט פנימה

חז"ל המשילו את מערכת היחסים בין יהודים ליחסים שבין איברי הגוף. יהודי שפוגע בחברו מפני שהלה פגע בו, דומה, לדבריהם, לאדם שהיה חותך בשר והסכין שבידו האחת פגע וחתך בבשר ידו השנייה. האם 'יעניש' את היד הפוגעת בחתכו בסכין גם בה?

לא קל לאמץ גישה כזאת, מפני שהנטייה הטבעית של האדם היא להכליל ולפתח רגשות שליליים כלפי מי שדעתו שונה או שמעשיו שגויים. אולם כשלומדים להביט פנימה, אל הנשמה שבתוך כל אחד ואחת מאיתנו, מבינים שהקליפה החיצונית אינה משקפת את מי שהננו באמת. בפנימיות לבבנו כולנו בני עם אחד, בנים אהובים של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

לכן מצוות אהבת ישראל היא "כל התורה כולה". היא המבחן למידת התקרבותנו לגרעין האמת של האחדות הנשמית הפנימית שבתוכנו. וזה האתגר העומד לפתחנו במיוחד בימים האלה.

תפתחותה של המדינה החדשה שחזרה איתנו מעריי צותם של האוחזים בשוק התקשורת, והיא מאפשרת כמעט לכל אחד ואחת להתבטא. קולות שהוחנקו והושקו במרוצת שנים רבות החלו סוף-סוף להישמע. ערוצי התקשורת המסורתיים כבר אינם מהיזקים בברו המידע.

עם זה, המציאות החדשה העלתה אל פני השטח גם הרבה רפש. אם בעבר היו העורכים מסננים את

שפת הביבים ואת הנאצות, ומשתדלים לשמור על תרבות דיבור מסויימת, הרי בימינו הוסר הרסן ונפרץ השער. רבים מרשים לעצמם לומר ולכתוב דברים בוטים ודוחים, ואיש אינו יכול לעצור בעדם.

אפשר לנהל דיון אם בסופו של דבר לא יצא שכרנו בהפסדנו, אבל זה דיון עקר. זו המציאות בימינו, והיא מחריפה והולכת עם השתכללות הטכנולוגיה. הדרך היחידה להתמודד איתה היא על-ידי חינוך וטיפוח ערכים, כדי שגם במרחב הווירטואלי בניאדם ישמרו על צלם אנוש.

שעת המבחן

בתקופה הזאת של ימי ספירת העומר אנו אבלים על מותם של עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, על "שלא נהגו כבוד זה בזה". בימים האלה מדברים תמיד על הגברת אהבת ישראל ועל כבוד לכל אדם מישראל. אולי זה הזמן להדגיש שערכים אלה צריכים להתקיים גם כשהאצבעות מקישות על המקלדת.

האמת היא שדווקא מציאות מקוטבת, שבה יש חילוקי דעות חריפים, היא מבחנה של אהבת ישראל. קל לדבר על אחדות כשאין מחלוקות וכשהכול עשויים מעור אחד. כוחה של האחדות בסבילת הפערים וההבדלים, כאשר הגרעין המאחד חזק דיו לאפשר זאת.

השחררות אינה המהות האמיתית

ברגעי ההברקה של הרעיון החדש עדיין חסרים הפרטים המלאים שלו. האדם חש שהוא אינו יודע הכול והוא תלוי בקב"ה. ההתבטלות היא תכונה הכרחית בכל מרכיבי עבודת השם, הן בלימוד הן בתפילה.

מבט חיובי על הזולת

כדי להתגבר על ה'נגעים' הרוחניים על האדם להיות בטל לגמרי לקב"ה ולנהוג במידת החכמה. בשעה שהוא לומד תורה, עליו לדעת שזו תורת הקב"ה ולהתקשר עם נותן התורה. אם לא יעשה כן, עלול הלימוד להיות מנותק חלילה מן הבורא ולגרם 'נגעים' רוחניים.

רעיון זה נכון גם כלפי הזולת. כאשר מביטים ביהודי שני השרוי במצב של 'שחררות', יש לזכור שאין זו מציאותו האמיתית. במהותו הוא טוב, ורק מפני סיבות צדדיות הידרדר למעמדו הנוכחי. יש לקרבו לתורה ולמצוות, ולזכור שהקדרות היא תוצאה של דברים צדדיים, ולא מה שהוא באמת.

(התועדויות תשד"מ כרך ב, עמ' 1348)

אמרת השבוע

תפילה שכזאת

ר' דוד, סבו של רבי משה פיינשטיין, התקבל לעבודה בבית מלאכה בבעלות גוי, והתנה עם מעבידו שייתן לו זמן בכל יום להתפלל. אולם כשראה בעל הבית כמה זמן אורכת תפילתו של ר' דוד, זעם מאוד.

פעם אחת, בשעה שר' דוד עמד ב'שמונה עשרה', החליט בעל הבית ללמדו לקח. הוא התייצב מאחוריו ובידו רובה, וכאשר ר' דוד השתחוה, ירה כדור מעל לראשו. אך להפתעתו, היהודי לא זע והמשיך בתפילתו כאילו לא קרה דבר.

לאחר מכן אמר לו מעבידו: "אילו היית זז ממקומך, הייתי יורה בך. עכשיו ראיתי שאתה באמת עומד לפני אלוקיך, ולא אציק לך עוד".

פתגם חסידי

"מצוות אהבת ישראל חלה אפילו על יהודי שמעולם לא ראית אותו, וכל שכן יהודי שבמקום מגוריך, שהוא בן עדתך" (בעל התניא)

שלא יגדירו אותה על-פי מצבה הנוכחי, בגלות. השחררות שאופפת אותה אינה מצבה האמיתית, אלא נגרמה בהשפעת כוחות זרים. זו לא אני, היא אומרת, במהותי אני שונה לגמרי.

גם יהודי עלול למצוא את חייו הרוחניים קודרים וחשוכים, לא חשוכים בלבד אלא שחורים משחור - 'שחררות'. האור האלוקי אינו מאיר בנפשו, ואם לא די בכך - כוחות אחרים ממלאים את ליבו. מצב זה עלול להביאו לידי ייאוש חס וחלילה. עליו לדעת שה'שחררות' הזאת אינה מציאותו האמיתית, שכן נשמתו בפנימיותה רוצה למלא את רצון הקב"ה במלואו. הנגעים הם השפעה של כוחות צדדיים.

כשהחכמה נעדרת

נגעים נוצרים בהעדרה של החכמה. החכמה היא נקודת המוצא של השכל. כשמאירה הברקה רעיונית זו חכמה. הבינה מציינת פיתוח של תמצית ה'חכמה' לרעיון מפורט. יתרונה של החכמה על הבינה בהתבטלות שמאפיינת את החכמה.

לכן החכמה מייצגת את תנועת ההתבטלות.

מן המעיין

ברית מילה | מאת הרב אליעזר ברוד

למעלה מהשבת

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (ויקרא יב, ג). המילה, שהיא ביום השמיני, נעלה מהשבת, שהיא ביום השביעי. לכן עורכים את ברית המילה רק אחרי שעוברת על הילד שבת אחת, כי המילה נעלית ממנה.

(ספר המאמרים תשי"א)

קודש הקודשים

השבת היא בבחינת 'קודש', כמו שכתוב 'ושמרתם את השבת כי קודש היא'. אך כדי להגיע לקודש הקודשים, שלמעלה מהשבת, זקוקים למילה, שהיא בשמיני, הנעלית מהשבת.

(הרבי הר"צ מליובאוויטש)

קשר נצחי

בברית מילה נוהגים לאחל לילד "כשם שנכנס לברית, כן ייכנס לתורה, לחופה ולמעשים טובים". שכשם שמהמצווה הזו אי-אפשר להיפרד לעולם, כך מאחלים לילד שגם משאר המצוות לא ייפרד לעולם.

(עיטורי תורה)

בלי כוונות זרות

כשם שהתינוק נכנס לברית בלי גאווה ובלי כל פניות או כוונות זרות, כן ייכנס לתורה ולחופה.

(מאוצרנו הישן)

חינוך בבגרות

בברית מילה, אחרי ברכת המזון, מברכים את ההורים: "ויזכו לגדלו, לחנכו ולחכמו". והלוא חינוך הילד מתחיל בעודו קטן, ואם כן היו צריכים לומר "לחנכו ולגדלו"? אלא שילד קטן קל לחנך, הקושי מתחיל בבנים הגדולים. כוונת הברכה היא שיזכו לחנכו בדרך התורה גם לכשיגדל.

(הרב יהושע לייב דיסקין)

גילוי שם הוי"ה

מצוות מילה מושכת את גילוי שם הוי"ה, כפי שנרמז בפסוק (דברים לז, ב): "מי יעלה לנו השמימה" - ראשי תיבות 'מילה', וסופי תיבות 'הוי"ה'. לכן נקבעה מצווה זו ביום השמיני, שכן המספר שמונה רומז לגילוי שם הוי"ה שיהיה לעתיד.

(לקוטי תורה)

איחוד בבשר

במצוות מילה בא לידי ביטוי האיחוד הפנימי והעמוק בין הקב"ה לישראל. הברית ביניהם חתומה בבשר הגשמי, ובלשון הכתוב (בראשית יז, ג): "והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם".

(הרבי מליובאוויטש)

תפילה לאורח

תכונה של בוקר ערב שבת קודש עמדה בחלל השוק, יהודים התרוצצו בקדחתנות בין הדוכנים, משלימים את קניית מצרכי השבת, ממלאים את סליהם דגים, בשר, פירות וירקות.

בין הקונים הייתה גם אישה צדקת אחת, נכדתו של הגאון רבי יעקב עמדין. זו זכתה להינשא לתלמיד חכם מופלג, שגם ראה ברכה בעסקיו, וכך היו תורה וגדולה על שולחנם.

סמוך לדוכן הדגים עצרה האישה ובחנה את שללם של הדייגים, שהיה פרוש בתצוגת ראווה על השולחנות הארוכים: שורות שורות של דגים טריים ומשובחים.

מאז ומעולם יקרה בעינייה סעודת השבת. דרכה שאין היא מסתפקת במאכלים רגילים, אלא מתאמצת לחפש מאכלים משובחים כדי להרבות את עונג השבת. ולפתע זיהו עיניה את שחיפשה: דג נדיר ובעל טעם מיוחד, יוצא דופן בגודלו. "זה דג שראוי לכבד בו את השבת", שמחה האישה.

היא ניגשה בזריזות אל הדוכן וביקשה לקנות את הדג. המוכר נקב בסכום גבוה, אבל האישה לא נרתעה מהמחיר היקר. שום דבר לא עמד בעיניה אל מול כבודה של השבת. נפרדה האישה מסכום הכסף וקיבלה לידיה את הדג המשובח.

בבואה לביתה עמלה האישה על ניקיון הדג, ולאחר מכן תיבלה אותו ושפתה קדרה על האש. כל אותה עת רחשו שפתייה תפילה לקב"ה: "אם זכיתי להשיג דג גדול ואיכותי כלי כך, אנא זמן לנו אורח חשוב ומכובד לשבת".

נוסף על מצוות עונג שבת הייתה עוד מצווה חביבה בעיניה – מצוות הכנסת אורחים. ביקשה אפוא האישה שכשם שזכתה להשיג דג מיוחד זה, לענג בו את סעודת השבת, כך יזכה אותה ה' באורח חשוב לכבוד שבת המלכה, שגם הוא יתענג מדג נדיר זה, בבחינת מצווה גוררת מצווה.

הזמן חלף. הכנות השבת הסתיימו, והשבת כבר כמעט פרשה את כנפיה על העיר. בליבה של האישה פיעמה התקווה שאולי בכל זאת תזכה לקיים את מצוות הכנסת אורחים, שבה חשקה כל כך, ואז תהיה שמחתה מושלמת.

לפתע נשמע קול עגלה עוצרת סמוך

לבייתה. הביטה האישה מבעד לחלון, ולהפתעתה ראתה יהודי זקן והדור פנים יורד ממנה ופונה לביתה. פניו הפיקו טוהר וקדושה, והאצילות ששיווה מראהו העידה כי מדובר באיש צדיק ומורם מעם.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

עבודה עצמית

ימי ספירת העומר הם שלב ביניים בין חג הפסח לחג השבועות, ומבחינה מסוימת הם דומים לימי הגלות, שאף היא שלב מעבר בין ימי הבית לזמן הגאולה.

בחג הפסח הייתה יציאת מצרים. הקב"ה נגלה על בני ישראל והוציא אותם ממצרים, בשעה שעדיין לא היו בשלים להתגלות כזאת. הם היו שקועים בטומאת מצרים, ולכן היציאה משם הייתה בדרך של "כי ברח העם" – בריחה מפני הרע. בשפת תורת החסידות נקרא הדבר 'אתערותא דלעילא' (=התעוררות והתגלות שבאות מלמעלה, לא מן האדם עצמו). יתרונה של התגלות כזאת, שהיא גבוהה מאוד ומרימה את האדם בבת אחת לדרגות עליונות ביותר; אולם התעלות זו אינה באה מהאדם עצמו אלא בכוחו של הקב"ה.

לכן מיד אחרי ה'אתערותא דלעילא' דרושה עבודה עצמית, שנקראת 'אתערותא דלתתא' (=התעוררות שבאה מן האדם עצמו). זו מהותם של ימי ספירת העומר, שבהם היהודי מתעלה בכוחות עצמו, דרגה אחר דרגה. הדבר רמוז גם בפסוק "משכני אחרין נרוצה". "משכני" – זה חג הפסח, שבו הקב"ה בא מלמעלה ו'משך' אליו את בני ישראל; אבל מיד לאחר מכן בא שלב "אחרין נרוצה" – העבודה ('ה'ריצה') העצמית של האדם.

מוח לתוך הרגש

ימי ספירת העומר הם מ"ט (49). מספר זה מורכב משבע כפול שבע, והדבר מציין את השלמות של עבודת האדם. כידוע, יש שבע מידות (חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות), המרכיבות את האישיות הרגשית שלנו. אדם שיש לו נטייה לאהבה ולנתינה הוא אדם שמידת ה'חסד' שולטת בו. מי שנוטה לקפדנות נשלט בעיקר על ידי מידת ה'גבורה'. אך לאמיתו של דבר הדברים מורכבים יותר, שכן כל מידה כוללת את האחרות (גבורה שבחסד, חסד שבגבורה וכדומה), ובסיכומו של דבר יש לנו ארבעים ותשעה פרטים במידות.

בתחום זה צריכה להתבצע העבודה הרוחנית נפשית של האדם. עבודה זו נקראת 'המשכת המוחין למידות'. כלומר, בימים האלה עלינו לבדוק ביסודיות כל אחת ואחת מן המידות הללו בנפשנו ולוודא שהמידות נשלטות על ידי השכל ואינן פועלות פעולה עצמאית.

בקרה שכלית

הצורך בהתאמת המידות לשכל נחוץ לא רק לתיקון המידות השליליות. ברור בתכלית שמידה שלילית (תאוותנות, כעס, התפארות וכדומה) טעונה תיקון, אבל בכך אין די. שומה עלינו להביא גם את המידות החיוביות למצב שיהיו נשלטות על ידי השכל, משום שאפילו מידה חיובית כשהיא עצמאית עלולה להיות שלילית.

לדוגמה, מידת החסד היא מידה טובה מאוד – לאהוב את הזולת, לתת לאחרים וכו', אבל כשהמידה הזאת עצמאית ואינה נתונה לבקרת השכל, היא עלולה להיות שלילית. יש מצבים שבהם אסור להיות טוב, אסור לתת. במצבים כאלה חייבים לומר 'לא'. אבל אדם שמידת החסד שלו אינה נשלטת על ידי השכל, לא יוכל לומר 'לא', והוא יוסיף לתת ויקלקל.

זו משמעותה של 'המשכת המוחין למידות'. כל יום ויום מימי הספירה מציין מידה פרטית, וביום הזה יש לעסוק בביורה, בעידונה ובבנייה הנכון של המידה הזאת. על ידי העבודה הרוחנית של ימי ספירת העומר, כאשר האדם מזכך ומתקן את אישיותו ונפשו, אנו באים לחג השבועות ויכולים לקלוט את ההשפעות הרוחניות שניתנות בו.

גם בתקופת הגלות אנו נדרשים להתעלות בכוחות עצמנו, בלי אור הקדושה שהאיר בבית המקדש הראשון והשני, ודווקא על ידי כך אנו זוכים לאור הגאולה האמיתית והשלמה.

והללו נמנעו מלשאול שאלות. על אף הסקרנות שאפפה אותם התייחסו לאורחם בראת כבוד.

הם לא ידעו כי גם האורח, הלוא הוא רבי יצחק מדרוהוביץ', אביו של רבי מיכל מזלוצ'וב, אינו יודע כלל לשם מה בא לעיר הזאת ולבית הזה. מלכתחילה התכוון לעשות את השבת בביתו, עם בני משפחתו, ופתאום נצטווה מן השמים להיטלטל לכאן.

כל השבת טרחו המארחים ככל שביכולתם להנעים את שהייתו של האורח במחיצתם. הוא מצידו גמל להם בדברי תורה משובבי נפש, שהשמיע במהלך סעודת השבת. התנהגותו הקדושה הביאה אור מיוחד לכל בני הבית, והללו הביטו בהשתאות בצדיק האלמוני שהשתכן בביתם למשך השבת.

לאחר הסעודה השלישית ערך רבי יצחק שאלת חלום, וביקש לדעת לשם מה נשלח לביתה של משפחה זו. האם מוטל עליו למלא משימה רוחנית כלשהי?

התשובה שקיבל הפתיעה אותו. דע לך, אמרו לו, שהגעת לכאן רק כדי לשמח את בעלת הבית, בת קדושים וצדקת גדולה כשהיא לעצמה, שבערב שבת טרחה וקנתה דג מובחר לפאר בו את שולחן השבת, ולאחר מכן הרבתה להתפלל ולבקש מה' שישלח לה אורח חשוב, שיאכל מן הדג. לכן נשלחת לשבות כאן, במענה לתפילתה ולבקשתה של האישה הזאת.

נפעם רבי יצחק מדרוהוביץ' למשמע הדברים. בשמחה התפלל ערבית וערך הבדלה. לאחר מכן הזמינו אותו בעלי הבית לסעודת 'מלווה מלכה', והוא נעתר בשמחה.

כשסיים את סעודת 'מלווה מלכה', ליוו המארחים את רבי יצחק למרכבה שהמתינה לו כדי לצאת בחזרה לביתו, וביקשו להיפרד ממנו לשלום. הם היו נרגשים על הזכות לארחו, ולא חדלו מלהודות לו על ששבת במחיצתם. עם זה, סימן שאלה ברור ריחף על פניהם: מיהו האורח ומדוע בחר לשבות בביתם?

הבחין רבי יצחק בתמיהתם של בני המשפחה, ופנה אל האישה ואמר: "אני מודה לך מאוד על הסעודות המשובחות ועל כל טרחתך למעני, אך אנא, מבקשך אני שתחדלי מלהתפלל בערב שבת שיזמן לך הקב"ה אורחים מיוחדים, שכן בגלל תפילתך נצטוויתי לצאת מביתי כדי להיות לכם לאורח ולעשות עמכם את השבת..."

החקלאי שאינו מודאג

דורון: "השאלה העבירה בי צמרמורת. המפגש הזה, ועוד כמה 'סימנים' בדרך, חיזקו אצלי יותר ויותר את הרצון לשמור שמיטה בשלמות".

סימנים משמים

דווקא בשלב הזה צצו קשיים. "כשהתחלתי לרדת לפסים המעשיים, הבנתי שזה לא כליך פשוט", הוא משחזר. "אני עובד עם צוות עובדים, בשטח המשתרע על פני 300-400 דונם. בניתי לא מכבר שתי חממות חדשות, וכבר שתלתי אלפי שתילי חצילים. יש לי התחייבויות לספקים".

בעיצומם של הלבטים ביקרו אצלו נציגי 'קרון השביעית', המסייעת לחקלאים שומרי שביעית. "הם היו אצלי זמן קצר לפני ראש השנה והסבירו לי את חשיבות קיום השמיטה. בעודם מדברים עמי, רעייתי - שגדלה בבית דתי בארה"ב - הזכירה לי שאחרי פטירת אביה, שנה קודם לכן, חילקו בין בני המשפחה את המשניות, ואנו קיבלנו את מסכת שביעית. 'הנה עוד סימן', העירה. החלטתי לקבל עליי את קיום המצווה".

מהמעטים שזכו

כך, ימים אחדים לפני השנה החדשה, נכנס דורון לשנת השמיטה כשהוא מפקיר את שדותיו. את החצילים שכבר גדלו בחממות תרם לציבור. "נכנסתי לשמיטה לא מוכן כלל", אומר דורון

הגשמים העזים שירדו בתום חג הפסח גררו דיבורים על נזקים לחקלאים. אולם יש חקלאים שרואים את הגשם ומחייכים. אחד מהם הוא דורון טוויג (43), ממושב עזריה, שאינו חושש לפגיעה ביבולים ושמח דווקא על השבחת הקרקע מגשמי הברכה.

זה סיפורו של חקלאי שהחליט לעצור הכול, ברגע האחרון, ולשמור שמיטה כהלכתה. דורון, אב לארבעה ילדים, דור שלישי של חקלאים, מגדל חצילים, בצל, כרוב, קישואים ופלפלים. הוא חתום על חוזים עם החברות הגדולות במשק. בשנות השמיטה הקודמות חתם על היתר מכירה, אלא שהשנה השתנה דברמה. "אשתי שאלה אותי: אתה עובד כבר עשרים שנה ברציפות, אולי תעשה הפסקה ותוכל גם ללמוד?", הוא מספר.

אחרי אלפיים שנה

דורון הופתע. "אחשוב על זה", הגיב. חודש לפני ראש השנה, חתם, כדרכו, על 'היתר מכירה'. התפנית התרחשה כעבור זמן, כשפגש בחורים חרדים שבאו לכרמים כדי להכין יין מיבול שישית'. הבחורים התעניינו אם הוא מתכוון לשמור שמיטה, ודורון השיב שהוא "חושב על זה". אחד הבחורים אמר לו: "אלפיים שנים יהודים ייחלו לחזור לארץ ישראל כדי שיוכלו לשמור על המצוות התלויות בארץ. אתה חקלאי ומצוות השמיטה תחת ידך, ואתה מחמיץ אותה?!"

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

להעיר אב או אם

שאלה: אם מבקשים בטלפון את אחד ההורים וההורה ישן, האם מותר לבן או לבת להקיצו משנתו?

תשובה: בתלמוד נאמר: "שאלו את רבי אליעזר: עד היכן כיבוד אב ואם? אמר להם: צאו וראו, מה עשה גוי אחד באשקלון ודמא בן-נתינה שמו, שביקשו חכמים לקנות ממנו אבנים טובות לאפוד [של הכהן הגדול] בשישים ריבוא שכר [=ברווח של שש-מאות אלף דינרי זהב], והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו, ולא ציעירו".

הראשונים הקשו שהלוא חובת כיבוד אב ואם היא "משל אב" [=על חשבון האב], ולמה היה הבן חייב להפסיד את העסקה? והשיבו: (א) מכיוון שאין כאן הפסד ממון שכבר שלו, אלא רק מניעת רווח

(חילוק זה הובא להלכה בהגהת הרמ"א בשולחן ערוך). (ב) כיבוד חיובי (כאכילה וביגוד) הוא "משל אב", אבל כדי למנוע צער מאביו חייב הבן לתת כל ממון שבעולם.

אמנם בספר חסידים כתב שאם ידוע לבן שהאב יצטער מן ההפסד יותר מההפרעה בשינה, או למשל כשמקיצו להתפלל במניין ואביו שמה על זה - מצווה עליו להקיץ את האב. וכך גם בענייננו, אם ידוע לבן שהאב או האם יצטערו יותר מאי קבלת שיחת הטלפון, יעירם.

עם זה, יש אומרים שעדיף להקיץ את ההורה עלידי אדם אחר, ורק אם אין אחר שיעשה זאת, יקיצנו הבן בעצמו.

מקורות: קידושין לא, ב. ס"ח ס"י שלו. רמ"א ס"י רמ"ס"ח. ערוה"ש ס"מ. אוצר כבוד אב ואם שם ס"ק שט, שיב, וש"נ.

החיים השתנו. טוויג (צילום: אבי ברודי)

ומחייך. "מאז באים לכאן, לחממות, בכל יום רבנים מהארץ ומחול, מעודדים אותי ומבקשים לשמוע שוב ושוב את סיפורי. השבוע היה אצלי הרב הראשי, הרב דוד לאו.

"בהתחלה לא הבנתי כליך את סיבת ההתפעלות", הוא מצטנע, "אבל בהמשך, כשחשבתי על הנתון הבא, הבנתי שנפלה בחלקי זכות: שני אחוזים בלבד מאזרחי המדינה הם חקלאים, המשווקים את כל התצרוכת החקלאית. רק מעטים יכולים לשמור על המצווה, ואני זכיתי להימנות עמהם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020